

Boráros Imre Kossuth-díjat kap!

Nagy elismerés 2014. 03. 14

Nagy elismerésben részesült Boráros Imre, a szlovákiai magyar színjátszás egyik legkiemelkedőbb alakja. A művész Kossuth-díjat vehet át pénteken az Országházban.

A Jókai Színház örökös tagjának elismeréséről a színház honlapja is beszámolt.

Boráros Imre 1944. február 28-án született, díja így életjubiläumához, 70. születésnapjához is kötődik. 1965-ben került a Magyar Területi Színházhoz, 1972-től a Kassai Thália Színpad, 1977-től ismét a komáromi Matesz, majd 1990-től a Komáromi Jókai színház tagja. 2000-ben a Teátrum színésze.

Gazdag pályafutása során olyan nagyszerű szerepeket játszhatott el, mint a Tóték Örnagya, Az ember tragédiája Luciferje, vagy a My Fair Lady Higgins professzora. Több monodrámában is játszott, több filmszerep is fűzőik a nevéhez.

A kilencvenes évek elejétől rendszeresen turnézik külföldön, elsősorban az Egyesült Államokban, Kanadában, Ausztráliában, és több európai országban, ahol a helyi magyarságnak ad elő.

Több díjat kapott már, többek közt a Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztjét, és a Magyar Kultúra Lovagjává is avatták.

A Kossuth-díjról

Az első díjakat 1948. március 14-én, az 1848-as forradalom centenáriumán adták át az ország legkiválóbb tudósainak, művészeinek, ipari munkásainak, földműveseinek, akik hozzájárultak az ország újjáépítésének sikeréhez. (A Kossuth-díj megosztva is adományozható közösen létrehozott alkotás esetén.) A díj mellé akkoriban igen tetemesnek mondható összeg, 20 ezer forint járt. A politikusok egyidejűleg létrehoztak maguknak egy hasonló nevű, pénzjutalommal ugyan nem járó, de még rangosabb kitüntetést, a Kossuth-érdemrendet, ez azonban 1953-ban megszűnt.

Az első alkalommal kitüntetett 110 Kossuth-díjas között volt többek között Bajor Gizi színésznő, Fejér Lipót matematikus, az író Déry Tibor és Füst Milán, Kovács Margit keramikus, Lukács György filozófus és esztéta, Molnár Erik történész, Somlay Artúr színész és Szent-Györgyi Albert orvos, biokémikus. Posztumusz díjat kapott többek között Bartók Béla zeneszerző, Derkovits Gyula festő és József Attila költő.

A Kossuth-díjnak alapításakor kettő, 1951-től három, 1953-tól (a nagydíj bevezetése után) négy fokozata volt. 1977 óta két fokozata van: a nagydíj és a díj. Nagydíjat eddig hét alkalommal adományoztak: 1953-ban Riesz Frigyes matematikus, 1955-ben

Lukács György esztéta, filozófus, 1963-ban Lyka Károly művészettörténész kapta meg. Kodály Zoltán zeneszerző, népzene kutató kétszer kapott Kossuth-nagydíjat, 1952-ben és 1957-ben. A rendszerváltozás után először 2011-ben Nemeskürty István irodalomtörténész, majd 2012-ben Csoóri Sándor költő kapta meg a Kossuth Nagydíjat. Az 1963-ig évente osztott díjat 1965-től már csak a művészet és kultúra jeles képviselőinek ítelték oda április 4. alkalmából, 1966-tól pedig csak háromévente adták át az arra érdemeseknek.

1990 óta ismét évente egyszer, a március 15-iki ünnepségekhez kapcsolódva adják át a Magyar Köztársaság legrangosabb művészeti elismerését. 1990-ben alapították a Széchenyi-díjat, amelyet a kiemelkedő, nemzetközileg is elismert tudományos tevékenységért ítélnek oda, a két díj egyenrangú. A díjakat a köztársasági elnök adja át, de meg is vonhatja attól, aki arra érdemtelenné vált.

Az alapításkor a pénzdíj mellé babérkoszorú járt, 1991-től egy Kossuth Lajos alakját formázó kisplasztikai alkotást kapnak a kitüntetettek. A szobor talapzata 255 milliméter magas, 40 milliméter átmérőjű rézből készült henger, amelynek a 89 milliméter magas szobrot tartó felső része aranyozott, az alsó és az oklevéltartó része ezüstözött.

Az idők során többször változott a díjjal járó, adómentes juttatás nagysága, a húszezer forintos induló összeget 1955-ben 50 ezer, 1964-ben 100 ezer forintra emelték. A fokozatok egységesítése után, 1977 és 1984 között 80 ezer forint lett a jutalom, ami 1985-ben 200 ezer forintra nőtt. A díjjal járó jutalom összege azóta tovább emelkedett, az Országgyűlés 2013-as döntése értelmében jelenleg a bérből és a fizetésből élők előző évi - a Központi Statisztikai Hivatal által számított - országos szintű nettó átlagkeresetének hatszorosa, ötvenezer, illetve százezer forintra való felkerekítéssel.

(bumm, MTI)